

Финансирано от
Европейския съюз
Следващо Поколение ЕС

План за възстановяване и
устойчивост

Република България

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

ПО

процедура за предоставяне на средства на крайни
получатели чрез подбор на предложения за

**ФИНАНСИРАНЕ НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ
ПРОЕКТИ В ОБЛАСТТА НА ЗЕЛЕНИТЕ И ЦИФРОВИТЕ
ТЕХНОЛОГИИ -2**

за изпълнение на инвестиция С2.12 „Повишаване на
иновационния капацитет на Българската академия
на науките в сферата на зелените и цифровите
технологии“

по Плана за възстановяване и устойчивост

Краен срок за кандидатстване: 02.07.2024 г., 17:30 ч.

РЕЗЮМЕ

Код и наименование на процедурата	BG-RRP-2.017 Финансиране на научноизследователски проекти в областта на зелените и цифровите технологии-2
Финансиращ механизъм	Механизъм за възстановяване и устойчивост (МВУ) на ЕС, създаден с Регламент (ЕС) 2021/241. Финансирането по процедурата е по Стълб „Интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, включително икономическо сближаване, работни места, производителност, конкурентоспособност, научни изследвания, развитие и иновации, както и добре функциониращ вътрешен пазар със силни МСП“ на МВУ (чл. 3, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2021/241)
Стълб Компонент и инвестиция от Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) на Република България	Иновативна България Компонент 2. Научни изследвания и иновации; Инвестиция C2I2: Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките (БАН) в сферата на зелените и цифровите технологии.
Ключов(и) етап(и) и цел(и) на ПВУ, изпълнявани чрез инвестициите, финансирани по процедурата	Цел 34. Завършени научно-изследователски проекти в областта на прехода към екосъобразно общество и цифровизация
Вид процедура	Предоставяне на средства чрез подбор на предложения на крайни получатели
Обща цел на процедурата	Извършване на независими научни изследвания от колективи на БАН за получаване на научно-изследователски резултати с висок иновационен потенциал в тематични направления, които са дефинирани и предложени от страна на бизнеса и са свързани със зеления преход и цифровите технологии.
Общ размер на средствата по процедурата	12 319 695.76 лв.
Допустим(и) кандидат(и)	Научни самостоятелни звена на БАН (институти или научни специализирани звена)
Допустими партньори	Научни самостоятелни звена на БАН (институти или научни специализирани звена)
Допустими дейности	• Провеждане на независими научно-изследователски дейности по тематични

	направления в областите на зелените и цифрови технологии; • Дейности, свързани с широко разпространение на резултатите от научните изследвания, при неизключителни и недискриминационни условия; • Дейности по трансфер на знания, когато се извършват от научноизследователската/ите организация/и, изпълняваща/и проектното предложение и при изричното спазване на условията на Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (C(2022) 7388 final /19.10.2022 г.); • Закупуване на дълготрайни материални и нематериални активи (ДМА и ДНА): • Дейности за организация и управление на проекта; • Дейности по информиране и публичност.
Допустими разходи	<u>I. ПРЕКИ РАЗХОДИ</u> 1. Разходи за придобиване на ДМА и ДНА 2. Разходи за консумативи и материали 3. Разходи за възнаграждения на лица, пряко ангажирани с дейностите по проекта (вкл. задължителните здравни и осигурителни вноски за сметка на осигурителя, както и всички задължителни плащания на работодателя по трудовото правоотношение съгласно националното законодателство) 4. Разходи за външни услуги, свързани с изпълнение на научната програма или дейностите по трансфер на знания и технологии; 5. Разходи за достъп до уникална научноизследователска инфраструктура. 6. Разходи свързани с дейности за широко разпространение на получените резултати и знания <u>II. НЕПРЕКИ РАЗХОДИ</u> 1. Разходи по организация и управление на проекта, включващи разходи за възнаграждения и осигуровки 2. Други непреки разходи, свързани с изпълнение на мерките за информиране и публичност. Непреките разходи се финансират чрез единна ставка в размер на 1.5% от общите допустими преки разходи.
Приложим режим държавна помощ	Предоставянето на безвъзмездната финансова помощ по тази процедура не попада в приложното поле на член 107, параграф 1 от Договора за

	функциониране на ЕС. Крайни получатели на финансирането по процедурата са самостоятелни научни звена на БАН, които са организации за научни изследвания и разпространение на знания, съгласно т. 16, б. ее от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (C(2022) 7388 final /19.10.2022 г.). Това обстоятелство позволява инвестицията по процедурата да бъде реализирана в условията на раздел 2.1.1 Публично финансиране на нестопански дейности от Рамката и при спазване на условията на чл. 19 и чл. 21 от Рамката.
Интензитет на безвъзмездното финансиране	100 % от общите допустими разходи
Минимален размер на безвъзмездното финансиране за проектно предложение	334 050.10 лв.
Максимален размер на безвъзмездното финансиране за проектно предложение	477 214.43 лв.
Очакван брой проектни предложения, които ще бъдат одобрени за финансиране*	Между 25 и 36 проектни предложения
Начален срок за кандидатстване	31.05.2024 г., 17:00 ч.
Краен срок за кандидатстване	02.07.2024 г., 17:30 ч.
Срок за изпълнение на проектите	Не по-късно от 30.05.2026 г.

* Определят се индикативно въз основа на минималния и максималния размер на безвъзмездното финансиране за едно проектно предложение.

РЕЗЮМЕ

1. ФИНАНСИРАЩ МЕХАНИЗЪМ
2. ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СРЕДСТВА НА КРАЙНИ ПОЛУЧАТЕЛИ
 - 2.1. Код и наименование
 - 2.2. Форма на финансиране
 - 2.3. Вид процедура
 - 2.4. Институционална рамка
 - 2.5. Териториален обхват
3. ОБЩ РАЗМЕР НА СРЕДСТВАТА ПО ПРОЦЕДУРАТА
4. ОБЩА ЦЕЛ НА ПРОЦЕДУРАТА
5. ИНДИКАТОРИ
 - 5.1. Индикатори за цели по процедурата, отчитани по ПБУ
 - 5.2. Принос към общ индикатор „Изследователи, работещи в изследователски структури“ (RRFC108)
 - 5.3. Специфични индикатори по процедурата извън обхвата на ПБУ
 - 5.4. Индикатори по индивидуалните проекти, които следва да се попълнят от кандидатите за средства
Допустими кандидати
7. ДОПУСТИМИ ПАРТНЬОРИ
8. ДЕЙНОСТИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ
 - 8.1. Условия за допустимост на дейностите по инвестицията
 - 8.2. Допустими категории дейности
 - 8.3. ДОПЪЛНЯЕМОСТ И ДЕМАРКАЦИЯ С ДРУГИ ПРОГРАМИ И ИНСТРУМЕНТИ
9. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ
 - 9.1. Условия за допустимост на разходите
 - 9.2. Допустими категории разходи
 - 9.3. Недопустими разходи
10. ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА МИНИМАЛНИ/ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ
11. ИНТЕНЗИТЕТ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНОТО ФИНАНСИРАНЕ
12. МИНИМАЛЕН И МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР НА БЕЗВЪЗМЕЗДНО ФИНАНСИРАНЕ ЗА ИНДИВИДУАЛЕН ПРОЕКТ
13. СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ПРОЕКТИ
14. ХОРИЗОНТАЛНИ ПОЛИТИКИ
15. РАВЕНСТВО НА ПОЛОВЕТЕ И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ
16. НАЧИН НА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ
17. СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ, КОИТО СЕ ПОДАВАТ НА ЕТАП КАНДИДАТСТВАНЕ
18. КРАЕН СРОК ЗА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ
19. КРИТЕРИИ И МЕТОДИКА ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ
20. РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ
21. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ
 - 21.1. Процедура за уведомяване на одобрените кандидати и сключване на договори, респ. издаване на заповед, за предоставяне на средства по МВУ
 - 21.2. Условия, приложими към изпълнението на сключените договори за предоставяне на средства
 - 21.3. Правна рамка на процедурата
22. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ УСЛОВИЯТА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

22.1. Приложения към момента на кандидатстване

22.2. Приложения към момента на подписване на договора за предоставяне на средства от МВУ на краен получател

1. Финансиращ механизъм

Механизъм за възстановяване и устойчивост (МВУ) на ЕС е създаден с Регламент (ЕС) 2021/241. Финансирането по процедурата е по Стълб „Интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, включително икономическо сближаване, работни места, производителност, конкурентоспособност, научни изследвания, развитие и иновации, както и добре функциониращ вътрешен пазар със силни МСП“ на МВУ (чл. 3, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2021/241).

Средствата от МВУ по настоящата процедура се предоставят на крайни получатели за изпълнение на инвестиции по Компонент 2 Научни изследвания и иновации ², инвестиция C2I2: „Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките (БАН) в сферата на зелените и цифровите технологии“ от Плана за възстановяване и устойчивост (НПВУ) на Република България.

2. Процедура за предоставяне на средства на крайни получатели

2.1. Код и наименование

BG-RRP-2.017 Финансиране на научноизследователски проекти в областта на зелените и цифровите технологии

2.2. Форма на финансиране

Финансиране, свързано с разходите по съответните инвестиции, изплащано въз основа на:

- i) възстановяване на действително направени допустими разходи;
- ii) предстоящи плащания по инвестицията,
- iii) финансиране с единна ставка;

2.3. Вид процедура

Процедура за предоставяне на безвъзмездни средства чрез подбор на проектни предложения на крайни получатели.

Срокът за подаване на предложения в настоящата процедура е определена в съответствие с чл. 9, ал. 4, т. 2 от Постановление № 114 на МС от 08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост (Обн. - ДВ, бр. 43 от 10.06.2022 г.; изм. и доп., бр. 70 от 30.08.2022 г., в сила от 30.08.2022 г.; изм. и доп., бр. 47 от 30.05.2023 г., в сила от 30.05.2023 г. доп., бр. 27 от 29.03.2024 г., в сила от 29.03.2024 г.), т.к. е проведена процедура за финансиране на научноизследователски проекти в областта на зелените и цифровите технологии - № BG-RRP-2-011 и настоящата процедура се открива при същите условия за кандидатстване.

² Съгласно приложението към Решение за изпълнение 8091/22 от 28 април 2022 г. на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България.

2.4. Институционална рамка

Структура за наблюдение и докладване

БАН е определена за Структура за наблюдение и докладване (СНД) по Инвестиция C2I2 „Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките (БАН) в сферата на зелените и цифровите технологии“ от Компонент 2 Научни изследвания и иновации на НПВУ, съгласно Постановление № 157 от 7 юли 2022 г. за определяне на органите и структурите, отговорни за изпълнението на Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) на Република България, и на техните основни функции, (Обн. - ДВ, бр. 54 от 12.07.2022 г.; изм. и доп., бр. 70 от 30.08.2022 г., в сила от 30.08.2022 г.; изм., бр. 85 от 25.10.2022 г., в сила от 25.10.2022 г.; изм. и доп., бр. 47 от 30.05.2023 г., в сила от 30.05.2023 г.; изм. бр.27 от 29.03.2024 г. в сила от 29.03.2024 г.), наричано по-долу само ПМС № 157/2022 г. Съгласно Постановление № 114 от 8 юни 2022 г. (Обн. - ДВ, бр. 43 от 10.06.2022 г.; изм. и доп., бр. 70 от 30.08.2022 г., в сила от 30.08.2022 г.; изм. и доп., бр. 47 от 30.05.2023 г., в сила от 30.05.2023 г. доп., бр. 27 от 29.03.2024 г., в сила от 29.03.2024 г.) за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост, обн. ДВ. бр.43 от 10.06.2022 г., наричано по-долу само ПМС № 114/2022 г. СНД отговаря за подбора, в случаите, в които е предвиден такъв, за договарянето на финансиране с крайни получатели, за обобщаването на финансовата и техническа информация, и за осъществяването на контрол върху финансовото и техническо изпълнение на инвестицията.

Кандидати за средства

"Кандидати за средства" от Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) са всички физически и юридически лица и техни обединения, които кандидатстват за средства от МВУ чрез подаване на предложение за изпълнение на инвестиция.

Крайни получатели

"Краен получател" е кандидат за средства от МВУ, чието предложение за изпълнение на инвестиция е одобрено с решение на ръководителя на СНД в резултат на извършена процедура чрез подбор или чрез директно предоставяне на средства по реда на ПМС № 114/2022 г. и с когото е сключен договор или е издадена заповед за предоставяне на средства от МВУ.

Дирекция „Национален фонд“

Дирекция „Национален фонд“ в Министерството на финансите изпълнява функциите на координиращо звено на национално равнище на НПВУ, като отговаря за сключването на споразумения със структурите, определени за СНД, за извършването на наблюдение, контрол, плащанията и поддържане на финансово-счетоводна отчетност съгласно споразуменията.

Дирекция „Централно координационно звено“

Дирекция „Централно координационно звено“ в Министерството на финансите отговаря за наблюдението на изпълнението на етапите и целите в НПВУ, включително напредъка по общите показатели, зеления и дигиталния принос на инвестициите и равнището на социалните разходи, както и изготвянето на стратегическа рамка за осъществяване на информационни и комуникационни дейности по отношение на НПВУ.

Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“

Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ към министъра на финансите извършва одитната дейност по НПВУ с цел осигуряване на увереност относно надеждността на данните за изпълнение на етапите и целите и на начина на тяхното събиране, както и увереност, че при изпълнението е гарантирано недопускането на двойно финансиране, на измами, корупция и на конфликт на интереси и е спазен принципът за добро финансово управление.

2.5. Териториален обхват

Дейностите по проекта, финансиран по процедурата, се осъществяват на територията на Република България. Част от дейностите могат да бъдат изпълнявани извън територията на Република България.

Допустими по настоящата процедура са само разходи направени в рамките на Европейския съюз.

2.6. Област на интервенции по МВУ

Действия в областта на климата

Код	Област на интервенция ³	Коефициент за изчисляване на подкрепата за целите във връзка с изменението на климата	Коефициент за изчисляване на подкрепата за целите в областта на околната среда
022	Научноизследователски и иновационни процеси, трансфер на технологии и сътрудничество между предприятия с акцент върху нисковъглеродната икономика и устойчивостта към изменението на климата	100%	40%

Цифров преход

Код	Област на интервенция и вид интервенция		Коефициент за изчисляване на подкрепата за цифровия преход
	Област на интервенция ⁴	Направление на индекс DESI ⁵	

³ Приложение VI Методология за проследяване на действията в областта на климата към РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/241 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост

⁴ ПРИЛОЖЕНИЕ VII Методология за цифрово маркиране в рамките на Механизма към РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/241 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост

009	Инвестиции в свързани с цифровите технологии дейности в областта на научните изследвания и иновациите (включително научноизследователски центрове за високи постижения, индустриални научни изследвания, експериментална развойна дейност, проучвания за осъществимост, придобиване на дълготрайни или нематериални активи за свързани с цифровите технологии дейности в областта на научните изследвания и иновациите)	Измерение 1 на индекса DESI: Свързаност	100%
-----	---	---	------

3. Общ размер на средствата по процедурата

Общият размер на средствата по процедурата е 12 319 695.76 лв., от които:

11 167 290.25 лв. финансиране от Механизма за възстановяване и устойчивост (10 986 077.52 лв. за преки разходи и 181 212.73 лв. за непреки разходи).

1 152 405.51 лв. национално публично финансиране (невъзстановим данък добавена стойност), от които 1,151,405.51 лв. за преки разходи и 1000.00 лв. за непреки разходи).

За изпълнение на Цел 34 (5.1. Индикатори за цели по процедурата, отчитани по ПВУ) е необходимо 80% от общия размер на средствата 18 134 148.34 лв за финансиране на научноизследователски проекти в областта на зелените и цифровите технологии по двете процедури (BG-RRP-2.011 - приключила и BG-RRP-2.017 – отворена за кандидатстване) да са за проекти за зелен преход и 20% за проекти за цифрова трансформация. Остатъкът от средствата в размер на 12 319 695.76 лв. след сключените договори за финансиране на проектни предложения по BG-RRP-2.011 се разпределя както следва: 87.7% за проекти за зелен преход и 12.3 % за проекти за цифрова трансформация.

4. Обща цел на процедурата

Обхватът на прилагане на Механизма за възстановяване и устойчивост⁶ се отнася до области на политики от европейско значение, структурирани в шест

⁵ Digital Economy and Society Index (DESI) – индексът за цифрова икономика и общество обобщава показателите за цифрови постижения и проследява напредъка на държавите-членки в тази област. Повече информация за индекса е налична на <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>

⁶ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/241 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост

стълба. Третият стълб е свързан с политиките за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, включващ насочена подкрепа за научните изследвания и иновациите. В Регламент 2021/241 се посочва, че инвестициите в научни изследвания и иновации са от изключителна важност, особено в периоди на кризи, защото те подпомагат да се ускори възстановяването, както и да се укрепи потенциалът за дългосрочен растеж.

Във връзка с одобряването на оценката на Националния план за възстановяване и устойчивост Съветът на Европейския съюз отправи препоръки към България в контекста на европейския семестър, като беше препоръчано инвестициите да се съсредоточат в областта на екологичния и цифровия преход, по-специално в областта на чистото и ефективно производство и използване на енергията и ресурсите. В отговор на Специфична препоръка 3 (СДП 3 от 2019) в Плана за възстановяване и устойчивост на България (ПВУ) са включени мерки, насочени към укрепване на конкурентоспособността и засилване на научноизследователската и развойната дейност. Отчетено е неефективното управление на политиката в областта на научните изследвания и иновациите, несъответствието ѝ с нуждите на промишлеността, което поражда слаби връзки между академичните среди и бизнеса и възпрепятства трансфера на знания и технологии. Затова реформите и инвестициите следва да подкрепят подобряването на екосистемата за научни изследвания и иновации, така че да се увеличат резултатите от иновациите в България, да се насърчи трансфера на технологии и търговската реализация на резултатите от научните изследвания, което следва трайно да стимулира икономическия растеж. Тези мерки са обвързани с основния фокус на ПВУ, а именно ускоряване на двойния преход.

Целта на политиките, залегнали в Компонент 2 на ПВУ: Научни изследвания и иновации, е да се осигури благоприятна среда за развитието на иновативни предприятия, да се създадат условия, при които предприятията да се стремят към създаването на нови продукти, процеси и услуги, да се подобрят иновационните резултати на България и впоследствие икономическият растеж в средносрочен и дългосрочен план. Освен реформата на българската екосистема за научни изследвания и иновации компонентът съдържа и инвестиции - програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация, както и проект за повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките (БАН). Инвестицията в подкрепа на усилване на иновационния капацитет на БАН и специализацията ѝ в ключови области на развитие, като зелените и цифровите технологии, е част от усилията да се разработи националната екосистема и да се подпомогне интелигентният икономически преход на страната на национално и регионално равнище. Това несъмнено включва изграждането на научноизследователски капацитет и високо ниво на научноизследователските разработки в тематични направления, които са свързани с нуждите на бизнеса и биха подпомогнали и ускорили технологичния трансфер в страната. Затова ПВУ съдържа инвестиционни мерки, насочени към осигуряване на средства за научноизследователски и иновационни дейности, по-специално финансиране на научноизследователски проекти на БАН в областта на екологосъобразните и цифровите технологии. Тези мерки са част от инвестициите, които имат за цел да осигурят благоприятна среда за реализирането на нови продукти и процеси и за

развитието на иновативни предприятия. Това е ключово предварително условие за създаването на високотехнологична база, която ще осигури възможности за ускорен растеж на икономиката.

През март 2023 г. бяха приети две Предложения за Регламенти на Европейския парламент и на Съвета: (i) за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема за производство на продукти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и (ii) за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на регламенти (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, 2018/1724 и (ЕС) 2019/1020.

Законодателният акт за промишленост с нулеви нетни емисии е насочен към насърчаване на зелената индустрия в Европа и изисква най-малко 40 % чисти технологии, за да се реализират целите на ЕС в областта на климата в периода до 2030 г. Освен стремеж към диверсифициране на международната търговия и инвестициите в технологии за нулеви нетни емисии и насърчаване на високи социални и екологични стандарти в световен мащаб, в Предложението е подчертано, че е необходимо да се полагат по-големи усилия в областта на научните изследвания и иновациите за разработване и внедряване на технологии за нулеви нетни емисии. ЕС иска да изгради капацитет за множество зелени технологии — включително слънчева енергия, вятърна енергия, батерии и съхранение, термопомпи и геотермална енергия. Списъкът също така включва електролизьори и горивни клетки, биогаз и биометан, мрежови електроенергийни технологии, технологии и съоръжения за улавяне и съхранение на въглероден диоксид.

Инициативата за суровините от 2008 г. и планът за действие от 2020 г. относно суровините от критично значение предоставиха рамка за оценка на критичното значение на различните суровини, международната диверсификация, научните изследвания и иновациите и развитието на производствените мощности за добиване на суровини от критично значение в ЕС. Предложението за регламент от 16.03.2023 г. е насочено към изграждането на способността на ЕС за осигуряване на доставките на суровини от критично значение. В съобщението, което придружава Предложението се пояснява, че основната стратегия за обезпечаване на доставките на суровините от критично значение включва нерегулаторни мерки за диверсифициране на външните доставки от държави извън ЕС и за стимулиране на научните изследвания, иновациите и уменията. Държавите членки запазват важни правомощия в областта на кръговостта и следва да ги използват за увеличаване на нивата на събиране и коефициента на рециклиране на отпадъци с висок потенциал за оползотворяване на суровини от критично значение, а чрез националните програми за научни изследвания и иновации да предоставят значителни ресурси за повишаване на нивото на знанията и технологиите за кръговост на суровините от критично значение, както и ефективното използване на суровините. Държавите членки следва също да насърчават оползотворяването на суровините от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности чрез подобряване на наличието на информация и чрез преодоляване на правните, икономическите и техническите пречки. Искане за увеличаване на снабдяването, преработката и рециклирането на 16 стратегически суровини — включително мед, литий, никел и редкоземни елементи за магнити — избрани въз основа на тяхното значение за зеления и цифров преход. Списъкът ще се актуализира на всеки четири години. Допълнително са определени

конкретни мерки, насочени към по-широк списък от 34 критични суровини.

В чл. 25 на Предложението за Регламент за критичните суровини са посочени мерките, които държавите членки могат да заложат, сред които са увеличаване на технологичната зрялост на технологиите за рециклиране на суровини от критично значение и насърчаване на ефективността на материалите и заместването на суровини от критично значение в приложенията, най-малко чрез включване на подкрепящи действия за тази цел в националните програми за научни изследвания и иновации, както и гарантиране, че работната сила разполага с уменията, необходими за сектора на суровините от критично значение.

ЕС насочва мащабната подкрепа на научните изследвания и иновациите в областта на околната среда, която е основана на:

- ключовото им значение в борбата с изменението на климата, прилагането на политиката за зелена индустрия и постигане на устойчиво развитие;
- необходимост от амбициозна програма, свързваща научните изследвания, иновациите и инвестициите с реформи и регулации, за да се мобилизират колективни действия за климата и превръщането на Европа в първия неутрален по отношение на климата континент до 2050 г.;
- научните изследвания и иновациите ще движат, насочват и ускоряват Европейския зелен пакт и екологичното възстановяване, като определят посоката, тестват и доставят решения, осигуряват съгласуваност на политиките;
- неотложността на действията в областта на климата и екологичното възстановяване и необходимостта от силна ангажираност на обществото в създаването и прилагането на зелени решения.

Вторият тематичен фокус на ПВУ е дигиталния преход. Цифровите технологии оказват дълбоко влияние върху нашия начин на живот и правене на бизнес. Държавите членки трябва да имат капацитета да се възползват от все по-дигитализираното общество и да се справят с предизвикателствата, които то носи. Това изисква разработване на политики и внедряване на иновативни решения, които да дадат на бизнеса увереност, компетенции и средства за дигитализация и растеж. Систематичната насоченост на научни изследвания и иновации към ключовите приоритети за постигане на устойчив растеж са от решаващо значение за по-продуктивна и екологична икономика, прилагаща най-съвременните достижения на дигиталните технологии.

Основната цел на инвестицията, насочена към повишаване на иновационния капацитет на БАН (Инвестиция C2.I2), е активното участие на Академията в националната научноизследователска и иновационна екосистема с оглед на ускоряване на икономическата трансформация на страната. Основен проблем, свързан с технологичния трансфер и иновационната дейност на БАН, е недостатъчната обвързаност на научноизследователска и развойна дейност с нуждите на бизнеса. Затова една от специфичните цели на инвестицията е създаването на иновативни решения от научни колективи на БАН в отговор на конкретни теми, дефинирани от страна на бизнеса, свързани със зеления преход и цифровите технологии. За изпълнение на тази цел е планирана подкрепа на научни колективи от звената на Академията за провеждане на независими приложно насочени изследвания, в тематични направления идентифицирани от бизнеса, т.е.

развитие на технологични области, към които бизнеса проявява интерес. Представителите на икономическия сектор (малки, средни и големи предприятия, клъстери, професионални и браншови организации и сдружения) бяха поканени да предоставят информация за необходимостта от развитие на определени области и тематични направления, които изискват предхождащи научни изследвания, създаване на благоприятна среда и основа за ефективен трансфер на иновации:

HYPERLINK "https://www.bas.bg/wp-content/uploads/2023/02/%D0%BF%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B0-%D1%82%D0%B5%D0%BC-%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8-12-0

Целта на поканата бе да се идентифицират темите и областите на изследвания от интерес за бизнеса, както и създаване на предпоставки за подобрена комуникация и убеденост в повече представители на бизнеса в ползата от изграждане на икономика, основана на знания. Получените предложения и информация бяха анализирани и обобщени от Научно-иновационните съвети, създадени също в изпълнение на инвестиция C2.I2, и в чиито състав са включени представители както от научните среди, така и от икономическия сектор. Тематичните направления по двете основни области са представени в таблицата:

Област: Зелени технологии и ресурсна ефективност

№	Тематично направление
	Технологии за получаване на зелен (и жълт) водород и неговата преработка, съхранение, транспорт и приложение. <i>1.1. Получаване на водород чрез чисти технологии.</i> <i>1.2. Съхранение, транспорт и логистика.</i> <i>1.3. Приложение в енергетиката, транспорта и индустрията, вкл. директно използване като енергоносител, получаване на горива, получаване на химически съединения и др.</i>
	Иновативни решения за намаляване емисиите от въглероден диоксид и други парникови газове от енергетиката и промишлеността за устойчив климат (климатична неутралност). <i>2.1. Производство и съхранение на енергия от възобновяеми енергоизточници (слънце, вятър, морски вълни и др.), вкл. соларни панели, хибридни системи, батерии, електролизьори и горивни елементи, и др.</i> <i>2.2. Термопомпи и технологии за геотермална енергия;</i> <i>2.3. Нови технологии за улавяне, съхранение и оползотворяване на CO₂ и други парникови газове, вкл. директно използване като работен флуид и разтворител, улавяне в различни природни и/или синтетични материали, производство на синтетични горива, химикали, материали и др.</i>
	Разработване на иновативни материали с екологична насоченост и висока приложност за по-добро качество на живот <i>3.1. Иновативни материали и материални системи с приложение в енергетика и транспорта</i> <i>3.2. Иновативни материали с приложение в информационни технологии, комуникациите и др.</i> <i>3.3. Иновативни материали и материални системи с приложение в екоземеделието</i>
	Устойчив добив и преработка на рудни, нерудни полезни изкопаеми и инертни

	материали. 4.1. Оценка на добивания и отработен материал от съществуващи и закрити мини като източник на критични суровини. 4.2. Разработване на ефективни и екологосъобразни методи за проучване, експлоатация и извличане на рудни, нерудни суровини и инертни материали.
	Нови технологии за устойчиво получаване, преработка и управление на биомаса (вкл. чрез химически, биохимически, електрохимически, биологически, плазмени, термохимически и др. процеси). 5.1 Устойчиво производство на биомаса. 5.2 Приложение на биомасата в енергетиката и наземния, морски и авиационен транспорт, вкл. директно използване на биомаса като енергиен източник, получаване на биогорива, материали и др. 5.3 Производство на иновативни продукти от биомаса, вкл. биохрани, биологично активни вещества, химикали, полимери, материали и др.
	Иновативни методи и технологии за преработка на природни, битови и промишлени отпадъци и оползотворяване на получените суровини. 6.1 Оползотворяване на изхвърлена морска биомаса, биомаса от дърводобивната и дървопреработващата промишленост и др. за производството на биогорива, биоторове, подобрители на почвата и създаване на други полезни материали. 6.2 Оползотворяване на отпадъци от рудодобивната промишленост при възстановяване на ландшафт, строителство на пътища, сгради и др. 6.3. Оползотворяване на индустриални отпадъци в производството на огнеупорни, керамични, строителни, облицовъчни, топло- и шумоизолационни материали, също така пепели от горивни инсталации, утайки от пречиствателни станции и др. 6.4. Преработване на химически активни цветни, редки метали и сплави.

Област Цифрови технологии

№	Тематично направление
1.	ИКТ в индустрията КТ за нови и енергийно ефективни технологии (интелигентно управление на енергийните системи (BMS, RES, ES, V2G и др.); 1.2. Взаимодействие човек-машина, човек-робот, сензори и разширена реалност (Augmented reality), киберфизически системи); 1.3. Моделиране, симулация и цифрови двойници в индустрията и енергетиката; 1.4. ИКТ в творческите и рекреативни индустрии (сериозни образователни и развлекателни игри и креативна визуализация, системи за разширена реалност (Augmented reality));
2.	Интернет технологии и услуги. Интернет на нещата (IoT);
3.	Големи/свързани данни (Big data/Linked data) и геопространствени данни 3.1. Анализ (Data analysis), обработка (Data processing/management), извличане на данни и знания (Data mining; Knowledge discovery); 3.2. Машинно самообучение (Machine learning); 3.3. Модели за предвиждане; Бързо прототипиране, 3D дигитализация и визуализация.
4.	ИКТ в медицина, здравеопазване и спорт (теле-медицина, теле-грижа, мониторинг, персонализирана медицина и интелигентна асистенция, системи

Забележка: Горепосочените тематични поднаправления имат ориентировъчен характер и нямат за цел да ограничат проектните предложения, които кореспондират с основните теми.

Предложените тематични направления са в пълно съответствие с европейските политики за развитие на индустрията и осъществяване на дигитален преход, но също и с националните стратегии: Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 - 2030 г. и Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) 2021-2027 г.

Изпълнението на задачите ще се осъществява от екипи от звена на БАН, самостоятелно или в партньорство помежду си, включително и създаване на мултидисциплинарни или интердисциплинарни екипи, при ефективното използване на специализираната инфраструктура, с която разполагат звената.

С оглед изпълнението на Цел 34 (5.1. Индикатори за цели по процедурата, отчитани по ПВУ) и за спазване на съотношението 80% от общия размер на средствата да са за финансиране на научноизследователски проекти в областта на зелените технологии и ресурсната ефективност и 20 % - в областта на цифровите технологии и предвид предоставеното финансиране по приключилата процедура от финансовия ресурс на процедурата ще бъде използван за финансиране на проектни предложения в областта на зелените технологии и ресурсната ефективност, а с останалите 12.3 % ще се финансират проектни предложения в областта на дигиталните технологии.

Крайните разработки трябва да достигнат до ниво на технологична готовност седем (Technology Readiness Levels (TRLs), виж Приложения за информация). Допуска се резултатът да бъде базов прототип, който може да бъде надграждан и адаптиран в зависимост от конкретно приложение. По-нататъшното развитие и внедряване ще се извършва с активното участие на бизнеса и няма да бъде финансирано от настоящия проект. Ще се търсят други източници на финансиране, включително от страна на бизнеса.

Очакваният резултат от настоящата процедура е успешното изпълнение на минимум 25 проектни предложения, с които ще се достигне целта от 38 финансирани в рамките на инвестицията проектни предложения, чиито резултати трябва да подпомогнат създаването на благоприятна среда и високотехнологична база за осъществяване на технологичен трансфер и последваща търговска реализация на резултатите от научните изследвания. Очаква се също изпълнението на мярката да подобри екосистемата за научни изследвания и иновации и да отговори на нуждите на предприятията, които се стремят към създаването на нови продукти, процеси и услуги.

Предприятията или други юридически лица (например браншови или професионални организации), чиито служители участват като членове на Научно-иновационните съвети или други органи на управление на БАН, няма да имат преференциален достъп до научните резултати, получени в изпълнение на планираните дейности в проекта на БАН. Затова крайният получател и/или партньорите му трябва да осигурят широко разпространение на резултатите от научните изследвания, при неизключителни и недискриминационни условия, включително чрез преподаване, бази данни със свободен достъп, открити

публикации или софтуер с отворен код, както и дейности по трансфер на знания, при изричното спазване на условията на Рамката.

Развитието на зелените и цифрови технологии оказва стимулиращо въздействие не само на бизнеса, но и на обществото като цяло. Внедряването им води не само до намаляване на разходите за енергия и суровини, до ефективност на верига за доставки и логистика, но често тези технологии са по-безопасни и по-здравословни от техните неекологични еквиваленти. С изпълнението на научните проекти в тематичните направления, свързани с двойния преход, и от интерес за предприятията с ориентация към зелени и цифрови технологии, се създават предпоставки за подобрена комуникация между научни организации и бизнес оператори, за изграждане на структурирана среда на екосистемата за научни изследвания и иновации. Това е предварително условие от ключово значение за устойчивост на бъдещето, тъй като се съчетават социални, икономически и екологични елементи.

Настоящата процедура се очаква да окаже положително въздействие върху следните целеви групи - изследователи, иноватори, преподаватели, докторанти, пост-докторанти, специализанти, студенти, ученици и предприемачи – чрез генериране на нови знания и технологични решения, които могат да прераснат в нови/подобрени продукти и процеси, чрез разпространение и трансфер на знания; чрез създаване и развитие на опит и експертиза в приоритетни области на изследвания, които допринасят за прехода към екосъобразно общество и цифровизация.

5. Индикатори

5.1. Индикатори за цели по процедурата, отчитани по ПВУ

Пор. № ⁷	Наименование	Количествени индикатори			Индикативен график за приключване	
		Мерна единица	Базова стойност	Целева стойност	Тримесичие	Година
34	Завършени научноизследователски проекти в областта на прехода към екосъобразно общество и цифровизация	Брой	0	38*	2-ро	2026

* Целевата стойност 38 завършени научноизследователски проекти е обща стойност, която трябва да се постигне чрез финансираните проекти по процедура BG-RRP-2.011 (приключила с финансиране на 13 проекта) и настоящата BG-RRP-2.017, за която частта от стойността на индикатора за постигане е 25 завършени научноизследователски проекти.

5.2. Принос към общ индикатор „Изследователи, работещи в научноизследователски съоръжения“ (RRFC108)

За процедурата: 50 изследователи, работещи в подпомогнатите по настоящата

⁷ Пореден номер на индикатора Приложението към Решение за изпълнение 8091/22 от 28 април 2022 г. на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България.

процедура научноизследователски звена на БАН

За проект: 2 изследователи, работещи в подпомогнатите по настоящата процедура научноизследователски звена на БАН

Индикаторът се изчислява в годишни еквиваленти на пълно работно време. Годишният еквивалент на пълно работно време (ЕПРВ) се определя като **съотношението на работните часове, действително изразходвани за научноизследователска и развойна дейност през календарна година**, към общия брой часове, обичайно отработени за същия период от индивид или група.

Изследователите могат да бъдат на пълно работно време или на непълно работно време. Поради това броят на часовете, отработени от изследователите, които са ангажирани в изпълнение на научноизследователски дейности, финансирани по настоящата процедура, както и с използване на оборудване, закупено с финансовата подкрепа на МВУ, се разделят на общия брой часове, стандартно отработвани от изследователите през същия период при пълно работно време.

Изследовател (ЕПРВ), който заема длъжност с многогодишен договор, трябва да се брой веднъж за отчетен период. Персоналът с помощни функции за осъществяване на научноизследователска дейност (т.е. работни места, които не са пряко ангажирани с научноизследователски дейности) не се взема предвид при изчисляването на индикатора.

5.3. Специфични индикатори по процедурата извън обхвата на ПВУ

Специфични индикатори за резултат, които следва да бъдат постигнати към месец май, 2026 г. с настоящата процедура са, както следва:

- 5.3.1. Брой научни публикации публикувани в издания, реферирани или индексирани в световните бази данни - 25
- 5.3.2. Брой научни публикации и публикувани в издания, попадащи в първите два квартала на съответната научна област (част от тези по т. 5.2.1.) – 15
- 5.3.3. Брой подадени заявки за патенти или полезни модели – 22
- 5.3.4. Брой софтуерни програми с отворен код- 3

5.4. Индикатори по индивидуалните проекти, които следва да се попълнят от кандидатите за средства

Всеки кандидат за средства следва **задължително** да определи и включи в секция „Индикатори“ от Формуляра за кандидатстване приложимите към проектното му предложение индикатори от вида, посочени по-горе в т.5.2. и т. 5.3.

Индикатор 5.3.3 не е задължителен за проектните предложения в област „Цифрови технологии“.

Индикатор 5.3.4 не е задължителен за проектните предложения в област „Зелени технологии и ресурсна ефективност“.

Кандидатите трябва да заложат количествени индикатори, които трябва да бъдат количествено остойностени с положителна целева стойност различна от „0“. Базовата стойност на тези индикатори е „0“.

6. Допустими кандидати

Научни самостоятелни звена на БАН (институти или научни специализирани звена)

Кандидатът е отговорен за подготовката на проектното предложение и сформирането на екип за изпълнението му, както и подаването на проектното предложение през ЕС на МВУ и комуникацията със СНД по време на оценителния процес.

Ръководителят на проекта е учен, притежаващ образователната и научна степен „доктор“ или научната степен „доктор на науките“, с научна квалификация в съответната научна област, удостоверена чрез професионална биография, научни публикации (списък на релевантните публикации и/или посочени интернет връзки към бази данни), патенти, полезни модели или друга форма на интелектуална собственост, ако е приложимо (списък на релевантните документи и/или посочени интернет връзки към бази данни), както и с опит в управление или изпълнение на научноизследователски проекти (удостоверява се с професионална биография и предоставяне на подкрепяща информация, напр. заповеди, договори, служебна бележка и др., и/или интернет връзки, ако е приложимо). Ръководителят на проекта трябва да е в трудови правоотношения с организацията-кандидат (удостоверява се с професионална биография и предоставяне на подкрепяща информация, напр. служебна бележка от организацията –кандидат,или интернет връзка, ако е приложимо). Един учен не може да бъде ръководител на повече от едно проектно предложение в рамките на процедурата.

Ръководителите на работните пакети са учени, които притежават образователната и научна степен „доктор“ или научната степен „доктор на науките“, научна квалификация в съответната научна област, удостоверена чрез професионална биография, научни публикации (списък на релевантните публикации и/или посочени интернет връзки към бази данни), патенти, полезни модели или друга форма на интелектуална собственост, ако е приложимо (списък на релевантните документи и/или посочени интернет връзки към бази данни), както и с опит в управление или изпълнение на научноизследователски проекти (удостоверява се с професионална биография и предоставяне на подкрепяща информация, напр. заповеди, договори, служебна бележка и др., и/или интернет връзки, ако е приложимо).

Екипът на кандидата за изпълнение на проекта може да включва учени (утвърдени или млади учени, постдокторанти) с квалификация и опит в тематиката на проекта (удостоверява се чрез професионална биография, списък на релевантните публикации и/или посочени интернет връзки към бази данни, ако е приложимо). Членове на екипа могат да бъдат докторанти и студенти, както и други експерти и/или технически персонал с подходяща квалификация и опит за изпълнението на проекта. Тяхната компетентност не се оценява при кандидатстването, но се удостоверява с релевантни документи при назначаване по договора при финансиране на проектното предложение. Членове на екипа могат да бъдат учени и експерти от организации, различни от базовата и партньорската организации.

7. Допустими партньори

Научни самостоятелни звена на БАН (институти или научни специализирани звена). Допускат се до два партньора на кандидат за проектно предложение, които сключват Споразумение за партньорство с водещата организация.

Партньорът/ите участва/т съвместно с кандидата в подготовката и/или и

дейностите по изпълнение на инвестицията, което е заявено във формуляра за кандидатстване и в описанието на проектното предложение. Те разходват средства от МВУ в съответствие с допустимите преки разходи, посочени в т. 9 от тези Насоки, с изключение на разходите за придобиване на ДМА и ДНА. Партньорът/ите участва/т в изпълнението на проекта с екипи, като определя/т ръководител на екипа, който притежава образователната и научна степен „доктор“ или научната степен „доктор на науките“, научна квалификация в съответната научна област, удостоверена чрез професионална биография, научни публикации (списък на релевантните публикации и/или посочени интернет връзки към бази данни), патенти, полезни модели или друга форма на интелектуална собственост, ако е приложимо (списък на релевантните документи и/или посочени интернет връзки към бази данни), както и с опит в управление или изпълнение на научноизследователски проекти (удостоверява се с професионална биография и предоставяне на подкрепяща информация, напр. заповеди, договори, служебна бележка и др., и/или интернет връзки, ако е приложимо). Ръководителят на екипа от съответния партньор трябва да е в трудови правоотношения с организацията-партньор (удостоверява се с професионална биография и предоставяне на подкрепяща информация, напр. Служебна бележка от организацията-партньор, или интернет връзка, ако е приложимо). За екипа на партньора/ите важат същите изисквания, както и за екипа на кандидата.

В случай на одобрение на проектното предложение за финансиране, Споразумението за партньорство става неразделна част от Договора за финансиране между кандидата (водейща организация) и СНД.

В Споразумението за партньорство се определят: 1) базовата организация и ръководителят на проекта; 2) партньорските организации; 3) целите на партньорството; 4) разпределението на дейностите по проектното предложение и отговорностите по изпълнението им; 5) учените, ръководещи екипа на проектното предложение от всяка организация; 6) разпределението на разходите и ползите, свързани с изпълнението на проектното предложение; 7) правила за широко разпространение на резултатите от научните изследвания при неизключителни и недискриминационни условия, например чрез преподаване, бази данни със свободен достъп, публикации или софтуер с отворен код; 8) други съотносими условия, вкл. конкретни права и задължения; 9) други условия, включително достъп до закупеното от водещата организация ДМА и/или ДНА; 10) изрична клауза в партньорското споразумение, с което страните се съгласяват, че клаузите в Общите условия към Договора за финансиране се отнасят и към партньорите в споразумението. Споразумението за партньорство се подписва от ръководителите на организациите партньори и ръководителя на научния колектив от съответната организация.

8. Дейности, допустими за финансиране

8.1. Условия за допустимост на дейностите по инвестицията

8.1.1. Допустими за финансиране са само дейности, които спазват принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, представляващ хоризонтален принцип на МВУ съгласно чл. 5, пар. 2 от Регламент (ЕС) № 2021/241.

Спазването на този принцип се установява:

А) На етапа на кандидатстване – чрез:

- самооценка (обосновка) от кандидатите чрез попълване на формуляр за самооценка (образец 1 и/или образец 3, в зависимост от планираните дейности в проектното предложение) – приложение към формуляра за кандидатстване,

че предложението за изпълнение на инвестиция съблюдава принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ по отношение на всяка от шестте екологични цели, определени в член 9 на Регламент (ЕС) 2020/852 за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 („регламент за таксономията“), а именно: а) смекчаване на изменението на климата; б) адаптиране към изменението на климата; в) устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси; г) преход към кръгова икономика; д) предотвратяване и контрол на замърсяването; е) защита и възстановяване на водното биоразнообразие и на водните екосистеми; в съответствие с Техническите насоки на ЕК „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01);

- проверка за приемливост на самооценката от оценителната комисия като част **от оценката за допустимост на предложението** за изпълнение на инвестиция.

Инструкции за попълването на формуляра за самооценка относно съблюдаване на принципа за ненанасяне на значителни вреди са дадени в документа Технически насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост (2021/C 58/01) (Приложение към настоящите Условия за кандидатстване)

С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост за представяне на проектни предложения изключват следния списък от дейности и активи:

- i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата⁸;
- ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии, при които прогнозните емисии на парникови газове не са по-ниски от съответните референтни стойности⁹;
- iii) дейностите и активите, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци¹⁰ и заводи за механично-биологично третиране¹¹; и
- iv) дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда;

Всички дейности, залегнали в проектните предложения, трябва да съблюдават съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

⁸ С изключение на проектите за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и на свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

⁹ Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

¹⁰ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

¹¹ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

Б) В края на изпълнението на инвестицията – чрез контрол от страна на СНД, включително, ако е необходимо, чрез изготвен от **независим одитор технически доклад** за удостоверяване на спазването на изискванията.

8.1.2. Допустими за финансиране са само дейности, които спазват принципите на допълняемост на финансирането от ЕС и недопускане на двойно финансиране, а именно:

- не заместват, освен в надлежно обосновани случаи, периодични национални бюджетни разходи, и
- получават подкрепа от други програми и инструменти на Съюза само при условие, че тази подкрепа не покрива същите разходи.

Спазването на този принцип се осъществява от:

- *СНД:* i) при програмирането на настоящата процедура чрез осигуряване на ясна демаркация (разграничаване) на подкрепата по настоящата процедура от подкрепата по други програми и инструменти на ЕС и от периодични национални бюджетни разходи, които биха били извършени независимо от изпълнението на НПВУ, и ii) при проверката на Финансово-техническите отчети (ФТО) на крайните получатели на средства за недопускане на двойно финансиране на разходи от МВУ и друг източник;
- от кандидатите за средства от МВУ - чрез попълване на декларация за липса на двойно финансиране на предвидените по проектното предложение дейности, и
- от крайните получатели на средства - чрез представянето, при подаването на ФТО, на пълна информация относно всички изпълнявани дейности и проекти към този момент, финансирани от други източници, както и чрез деклариране, че не са допуснали двойно финансиране на разходи от МВУ и друг източник.

8.1.3. Дейностите по настоящата процедура следва да съответстват на целите на Процедурата, т.е. да са с насоченост в тематичните направления, посочени в т. 4.

8.2. Допустими категории дейности

Дейностите, предвидени за изпълнение в рамките на всяко конкретно проектно предложение, следва да са насочени към постигането на целта, резултатите и индикаторите на настоящата процедура.

В рамките на предложенията за изпълнение на инвестиции по настоящата процедура са допустими за финансиране следните дейности:

1. Провеждане на независими научноизследователски дейности в тематичните направления, посочени в т. 4. в областите на зелените и цифрови технологии
 - 1.1. Извършване на изследвания, изпитвания, измервания, включително и при използване на достъп до научноизследователски инфраструктури
 - 1.2. Създаване и тестване на базови прототипи в лабораторна и/или симулирана среда и операционна среда.
 - 1.3. Създаване на цифрови модели и тяхното валидиране.
 - 1.4. Създаване на алгоритми и програми за прототипиране и тестването им.
2. Дейности, свързани с широко разпространение на резултатите от научните изследвания, при неизключителни и недискриминационни условия, включително чрез преподаване, бази данни със свободен достъп, открити публикации или софтуер с отворен код;
3. Дейности по трансфер на знания, когато се извършват от научноизследователската/ите организация/и, изпълняваща/и проектното

предложение и при изричното спазване на условията на Рамката;

4. Закупуване на дълготрайни материални и нематериални активи (ДМА и ДНА), както и на материали и консумативи, необходими за изпълнението на проекта:
 - 4.1. Закупуване на оборудване (ДМА);
 - 4.2. Закупуване на софтуер, лицензи и други нематериални активи (ДНА).
 - 4.3. Закупуване на материали, реагенти, консумативи и др.

ВАЖНО: Дейността по закупуване на ДМА и/или ДНА е задължение на кандидата (водещата организация), както и разходите за придобиването им са включват в бюджета на кандидата – водеща организация.

5. Дейности за организация и управление на проекта;
6. Дейности по информиране и публичност.

При описание на дейностите във Формуляра за кандидатстване следва да се има предвид, че дейностите за организация и управление на проекта и дейностите по информиране и публичност трябва да се опишат в съответното поле на секция 12. „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“.

Съгласно чл. 34, ал. 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост, получателите на финансиране от Европейския съюз следва да посочват неговия произход и осигуряват видимост на финансирането от Европейския съюз. В тази връзка те имат следните задължения:

При всички мерки за информация, комуникация и публичност, предприети от краен получател, изрично се указва произходът на финансиране чрез поставяне на емблемата на ЕС в съответствие с посочените технически характеристики с упоменаване на „финансирано от Европейския съюз – NextGenerationEU“.

8.3. Допълняемост и демаркация с други програми и инструменти

Инвестициите по Компонент 2 Научни изследвания и новации допълват усилията за развитие на иновациите и научните изследвания като решаващ фактор за излизане от кризи, икономическо възстановяване и преход към кръгова и зелена икономика. Чрез проектите се цели надграждане на националната научно-изследователска и иновационна екосистема за преодоляване на фрагментацията в развитието на научните изследвания и иновациите и намаляване на регионалните различия.

Основната цел на проекта на БАН (Инвестиция C2.I2) е повишаване на иновационния капацитет на Академията и активното ѝ участие в процесите за ускоряване на икономическата трансформация на страната. По настоящата процедура ще бъдат подкрепени научни колективи от звената на Академията за провеждане на независими приложно-насочени изследвания в тематични направления и технологични области, към които бизнесът проявява интерес и които са свързани със зеления преход и цифровите технологии. Очаква се да се подобрят условията за осъществяване на технологичен трансфер в резултат на насочеността на научноизследователска дейност към нуждите на бизнеса.

Демаркация и допълняемост с Инвестиция 1 (C2.I1) по Компонент 2 на Националния план за възстановяване и устойчивост - Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации. Инвестицията C2.I1 включва дейности по финансиране на проекти от български малки и средни предприятия, на които е присъден знакът за качество „Печат за високи постижения“ по линия на РП „Хоризонт 2020“ (2014 – 2020 г.) и „Хоризонт Европа“ (2021 – 2027 г.);

финансиране на проекти на български висши училища, които са получили висока оценка „над прага“ (т.е. над 10 точки) от Европейската комисия, но не са получили финансиране от европейския бюджет в областта „Разширяване на участието и разпространяване на високите постижения“ на РП „Хоризонт Европа“; финансиране на два проекта „Катедри на Европейското научноизследователско пространство“; финансиране на изпълнението на иновационни програми и създаване на мрежа от изследователски висши училища в България.

Демаркация и допълняемост с Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ (ПНИИДИТ). Подкрепата на ПНИИДИТ е насочена към устойчивото развитие на центровете за върхови постижения и центровете за компетентност, сътрудничеството между предприятията, научните организации, висшите училища и другите участници в иновационната екосистема чрез финансиране на дългосрочни програми и бизнес планове, в т. ч. и регионални дейности. Чрез програмата се осигурява и финансирането на отличените проекти с „Печат за високи постижения“ по различните подпрограми на РП „Хоризонт Европа“, както и създаване на ефективни партньорства между научните среди, МСП и индустрията.

Демаркация и допълняемост с Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията (ПКИП) 2021-2027 г. ПКИП подкрепя вътрешни за предприятията НИРД и иновации, въвеждане на продуктова иновация или иновация в бизнес процесите, като основните целеви групи на подкрепа са: микро, малки и средни предприятия.

Демаркация и допълняемост с Фонд „Научни изследвания“ (ФНИ). Чрез ФНИ се финансират национални научни програми и проекти за научни изследвания във висшите училища и научните организации. Финансират се фундаментални изследвания в приоритетните области в съответствие с Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2017 - 2030, дългосрочно международно сътрудничество между научно-изследователски колективи, предоставя се национално съфинансиране за участие на български колективи в утвърдени акции по Европейската програма за сътрудничество в областта на научните изследвания и технологии COST, подпомага се провеждането на международни научни форуми на територията на Република България, българската научна периодика и др.

Демаркация и допълняемост с програми Хоризонт Европа и Цифрова Европа. По Стълб 1 „Високи научни постижения“ на РП „Хоризонт Европа“ получават подкрепа авангардни научноизследователски проекти и се стимулират инвестициите в научноизследователски инфраструктури. По втория стълб се подпомагат научните изследвания и иновациите, насочени към обществените предизвикателства и промишлените технологии в области като здравеопазването, цифровите технологии, климата, енергетиката, мобилността, гражданската сигурност, храните и природните ресурси. Третият стълб на „Хоризонт Европа“ има за главна цел насърчаването чрез Европейския съвет по иновациите (ЕСИ) на всички форми на иновации, и по-специално на иновациите, водещи до пробив, и на революционните иновации.

Демаркацията с настоящата процедура за финансиране на научноизследователски проекти в областта на зелените и цифровите технологии с националните и европейски програми и инструменти е както в допустимите кандидати, които в настоящия случай са единствено институтите на БАН, самостоятелно или в партньорство с други институти на БАН, така и в допустимите дейности, които са провеждане на независими научни изследвания и разпространение на резултатите от тях, но тематично фокусирани върху зелените и дигитални

технологии.

Дейностите по настоящата процедура ще бъдат изпълнявани чрез взаимно допълване и координиране с дейности и проекти, финансирани по Националния план за възстановяване и устойчивост, хоризонталните програми и другите инструменти на Съюза чрез сътрудничество и активен информационен поток между участниците. Ще се прилага и ефективна система за управление и контрол с цел постигане на максимален синергиен ефект и недопускане на двойно финансиране (чрез деклариране на изпълняваните проекти от всички източници и проверка на информацията в публични информационни системи) съгласно приложимото законодателство.

9. Разходи, допустими за финансиране

9.1. Условия за допустимост на разходите

9.1.1. Допустими за финансиране по предложенията за изпълнение на инвестиции по настоящата процедура са разходите, които отговарят едновременно на следните условия:

- i) разходите попадат във включените в условията за кандидатстване и условията за изпълнение по съответната процедура за предоставяне на средства по МВУ, и в одобреното предложение за изпълнение на инвестицията категории разходи;
- ii) разходите не надхвърлят праговете за съответната категория, определени в условията за кандидатстване и условията за изпълнение по процедурата за предоставяне на средства от МВУ и в одобреното предложение на изпълнение на инвестицията;
- iii) разходите са за реално доставени продукти, извършени услуги, положен труд, и са подкрепени от съответни разходооправдателни документи или други документи с еквивалентна стойност, освен в случаите, в които се финансират опростени разходи, определени чрез единна ставка, единични разходи и/или еднократна сума;
- iv) разходите са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство;
- v) разходите са отразени в счетоводната документация на крайния получател чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система;
- vi) за направените разходи е налична одитна следа;
- vii) разходите са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи.
- viii) разходите са за дейности, по отношение на които са спазени принципите за свободна конкуренция, равнопоставеност, недопускане на дискриминация, пропорционалност и публичност от страна на крайните получатели.

9.1.2. За да бъдат признати за допустими по проекта, разходите трябва да отговарят и на детайлните изисквания, предвидени в настоящите условия за кандидатстване и в условията за изпълнение на инвестиции по настоящата процедурата за предоставяне на средства от МВУ.

9.1.3. Допустими са разходите, извършени в периода на допустимост на дейностите, съгласно Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския Парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост, т.е. мерките, започнали от 1 февруари 2020 г. нататък, са допустими, при условие че отговарят на изискванията, определени в Регламента.

9.2. Допустими категории разходи

Допустими за финансиране са следните категории разходи, обособени в две групи – преки и непреки.

I. ПРЕКИ РАЗХОДИ

„Преки“ са разходите, които се извършват в изпълнение на предвидените по проекта на крайния получател допустими дейности и пряко допринасят за постигането на неговите цели и резултати.

В рамките на настоящата процедура са допустими следните категории преки разходи:

- 9.2.1. Разходи за закупуване и модернизация на оборудването, необходимо за реализиране на планираните научноизследователски дейности.
- 9.2.2. Разходи за дълготрайни нематериални активи (включително ресурси, основани на знанието, като научна информация, бази-данни, софтуер и средства за комуникация), необходими за реализиране на планираните научноизследователски дейности.

*Разходите за дълготрайни материални активи, включително апаратура, инструменти и оборудване, както и допълнително оборудване за налична апаратура (модернизация), и разходи за дълготрайни нематериални активи (софтуер и информационни продукти), водещи до признаване на актив, са **ограничени до 50%** от преките допустими разходи по проекта. Те са приемливи разходи за проекта в пълен размер доколкото закупените активи са необходими за осъществяване на планираните научни изследвания. **Тези разходи се планират в бюджета на водещата организация и се извършват от нея.** При обосновката на разходите трябва да са посочени индикативни цени за планираните за закупуване активи в резултат на направено проучване. Доказателствените материали от проучването (разпечатка интернет страница/ екранна снимка, оферта и др.) се прилагат към обосновката. Придобитите активи могат да бъдат използвани след проекта само за целите на нестопанската дейност на организацията и в съответствие с т. 21 от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации.*

- 9.2.3. Разходи за консумативи, включват: закупуване и доставка на материали, реагенти и консумативи, използвани за дейностите в рамките на проекта.
- 9.2.4. Разходи за възнаграждения (вкл. задължителни здравни и осигурителни вноски за сметка на осигурителя, както и всички задължителни плащания на работодателя по трудовото правоотношение съгласно националното законодателство) на лицата, които пряко участват в изпълнението на проекта.

Стойността на разходите за възнаграждения за един астрономически час (с включени задължителни осигуровки за сметка на работодателя) не следва да превишава часовата ставка за съответната позиция, съгласно „Стандартна таблица за максимално допустимите размери на почасовото възнаграждение на лицата, наети във връзка с изпълнението на проектите по Приоритетна ос 1 на ОП НОИР, приложими за периода след 01.11.2018 г.“.

Стойността на разходите за възнаграждения на изследователи за един астрономически час (с включени задължителни осигуровки за сметка на работодателя) не следва да превишава часовата ставка за съответната позиция,

както следва:

- 45,63 лв. на час за водещи изследователи¹²;
- 30,54 лв. на час за изследователи без научна степен¹³.

Разходите за възнаграждения се признават до размера, съответстващ на срока на проекта.

9.2.5. Разходи за външни услуги – до 25% от преките допустими разходи по проекта

- За извършване на проучвания, анализи и други услуги, по преценка на кандидата, за които кандидатът/партньорите не разполагат с необходимото оборудване и/или експертиза, и/или не попадат в предмета на неговата/тяхната дейност, но са необходими за изпълнението на проектното предложение. Тези разходи са включени и обосновани в бюджета/финансовата обосновка.
- За изготвяне на експертна оценка за икономическия/пазарния потенциал на резултатите (разработката/ите) по проекта, юридически услуги за лицензионни договори и други услуги, необходими за осъществяване на дейности по трансфер на технологии.
- Разходи за достъп до уникална научноизследователска инфраструктура

Тези разходи включват заплащане на времето за ползване на уникалното оборудване и/или за консумативи, ако е приложимо, както и разходите за командировка (транспортни, хотелско настаняване и дневни) за члена на екипа на проекта, който е получил достъп до инфраструктурата. Тези разходи са включени и обосновани в бюджета/финансовата обосновка.

9.2.6. Разходи свързани с дейности за широко разпространение на получените резултати и знания в изпълнение на проектното предложение – до 15 % от преките допустими разходи по проекта

- Разходи за участие в научни форуми (конференции, симпозиуми, семинари и др.), изложения и други събития за разпространение на знания, които са тематично свързани с проектното предложение.

Тези разходи включват заплащане на таксата за участие във форума, както и разходите за командировка (транспортни, хотелско настаняване и дневни) за членовете на екипа, които участват във форума. Тези разходи са включени и обосновани в бюджета/финансовата обосновка.

В случай, че групите разходи по точки 6 и 7.1 включват командировъчни разходи, същите са допустими до размера и при условията на Наредбата за командировките в страната и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина или съответните нормативни актове на друга държава – членка на ЕС, в случаите, когато не е приложимо българското законодателство.

- Разходи за публикуване на научни статии с отворен достъп.

ВАЖНО: Разходите за закрила и поддържане на интелектуалната собственост са недопустими по тази процедура. Такива разходи са предвидени по отделна процедура в изпълнение на Дейност 2.2. Подпомагане

¹² Допустим максимален размер на часовата ставка за водещи изследователи, наети във връзка с изпълнението на проектите по Приоритетна ос 1 на ОП НОИР, и изчислена на базата на максималната стойност на месечно възнаграждение на учен-изследовател съгласно Рамковата програма на Европейския съюз за научни изследвания и иновации за периода 2014-2020 „Хоризонт 2020“ за България.

¹³ Допустим максимален размер на часовата ставка за изследователи без научна степен, наети във връзка с изпълнението на проектите по Приоритетна ос 1 на ОП НОИР.

на патентната дейност в рамките на инвестиция С2.12. „Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките в сферата на зелените и цифровите технологии“

Финансират се само допустими разходи, отговарящи на условията, посочени в настоящите Условия за кандидатстване и за които крайният получател има сключен договор с изпълнител на доставка или услуга, или за възстановяване на вече извършени плащания със средства от КП, свързани с изпълнение на проектното предложение.

II. НЕПРЕКИ РАЗХОДИ

„Непреки разходи“ са разходите, които са свързани с изпълнението на дейности, предвидени в проекта, които не допринасят пряко за постигането на неговите цели и резултати, но са необходими за неговото цялостно администриране, управление, оценка и финансово изпълнение.

В рамките на настоящата процедура са допустими следните категории непреки разходи:

1. Разходи по организация и управление на проекта, включващи разходи за персонал (възнаграждения и осигуровки за сметка на осигурителя)
2. Други непреки разходи, свързани с изпълнение на мерките за информиране и публичност, включващи разходи за изработка на табела, стикери и др., съгласно Ръководството за изпълнение и отчитане на инвестициите по договор с краен получател на безвъзмездно финансиране за изпълнение на инвестиция

Допустими са разходи за възнаграждения на лица, които не са служители на кандидата, с включени задължителни осигуровки за сметка на осигурителя.

Непреките разходите се финансират чрез единна ставка в размер на 1.5 % от общите допустими преки разходи и са допустими само за водещата организация.

9.3. Недопустими разходи

Недопустими за финансиране в рамките на настоящата процедура са разходи, които не са изрично предвидени като категории допустими разходи и/или не отговарят на условията за тяхната допустимост.

В частност, с оглед избягване на съмнение, недопустими по процедурата са следните категории разходи:

- *разходи за дейности извършени преди датата на влизане в сила на Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския Парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост, т.е. разходи за дейности преди 1 февруари 2020 г..*
- *разходи, които вече са финансирани или подлежат на потвърдено и осигурено финансиране от други източници;*
- *разходи за закупуване на активи и осъществяване на дейности, които не са пряко свързани с процедурата и предвидените в нея дейности;*
- *разходи за данъци, вкл. възстановим данък върху добавената стойност;*
- *разходи за глоби, санкции и неустойки, възникнали в хода на изпълнение на договора;*
- *разходи за консултантски услуги по изготвяне на проектното предложение;*
- *разходи, поставени в зависимост от използване на местни за сметка на вносни стоки*

10. Приложим режим на минимални/държавни помощи

Предоставянето на безвъзмездната финансова помощ по тази процедура не попада в приложното поле на член 107, параграф 1 от Договора за функциониране на ЕС. Получатели на финансирането са самостоятелни научни звено на БАН (СНЗ на БАН), които са организации за научни изследвания и разпространение на знания,¹⁴ съгласно т. 16, б. ее от Рамката. Това обстоятелство позволява инвестицията по процедурата да бъде реализирана в условията на раздел на раздел 2.1.1 Публично финансиране на нестопански дейности от Рамката.

СНЗ на БАН осъществяват основно дейности с нестопански характер, които са определени в чл. 20 на Рамката. Към дейностите с нестопанска цел спадат дейности свързани с обучение и повишаване на квалификацията, независими НИРД, включително съвместни НИРД, при които организацията участва в ефективно сътрудничество, широко разпространение на резултатите от научните изследвания, при неизключителни и недискриминационни условия.

Нестопански по своя характер са фундаменталните научни изследвания, отговарящи на т. 16, б. „н“ от Рамката¹⁵. Индустриалните научни изследвания (т. 16, б. „с“¹⁶), експерименталното развитие (т. 16, б. „к“¹⁷) и проучването на

¹⁴ „организация за научни изследвания и разпространение на знания“ или „научноизследователска организация“ означава субект (като например университети или научноизследователски институти, агенции за технологичен трансфер, иновационни посредници, ориентирани към изследователска дейност физически или виртуални организации за сътрудничество), независимо от неговия правен статут (дали е учреден съгласно публичното или частното право) или начин на финансиране, чиято основна цел е да извършва независими фундаментални научни изследвания, индустриални научни изследвания или експериментално развитие или да разпространява в широк мащаб резултатите от тези дейности посредством преподаване, публикации или трансфер на знания. Когато тези субекти упражняват също така и стопански дейности, финансирането, разходите и приходите от тези стопански дейности трябва да се отчитат отделно. Предприятия, които могат да окажат решаващо влияние върху такъв субект, например в качеството на акционери или членове, не могат да се ползват от преференциален достъп до постигнатите от него резултати;

¹⁵ фундаментални научни изследвания“ означава експериментална или теоретична работа, предприета основно с цел придобиване на нови знания за причините за явленията или наблюдаемите факти без очаквано пряко търговско приложение или използване

¹⁶ „индустриални научни изследвания“ означава планирани научни изследвания или проучвания от изключително значение, предназначени за придобиването на нови знания и умения за разработване на нови продукти, процеси или услуги или насочени към постигане на съществени подобрения на съществуващи продукти, процеси или услуги, включително цифрови продукти, процеси или услуги, във всяка област, технология, промишленост или сектор (включително, но и не само цифрови отрасли и технологии, като например изчисления със суперкомпютър, квантови технологии, блокчейн технологии, изкуствен интелект, киберсигурност, големи информационни масиви и облачни технологии). Индустриалните научни изследвания обхващат създаването на компоненти на сложни системи и могат да включват конструирането на прототипи в лабораторна среда или среда със симулирани интерфейси към съществуващи системи, както и създаването на пилотни линии, когато това е необходимо за индустриалните научни изследвания, по-специално за валидирането на технологии с широко приложение.

¹⁷ „експериментално развитие“ означава придобиване, съчетаване, оформяне и използване на съществуващи научни, технологични, търговски и други важни знания и умения с цел разработване на нови или усъвършенствани продукти, процеси или услуги, включително цифрови продукти, процеси или услуги във всяка област, технология, промишленост или сектор (включително, но и не само цифрови отрасли и технологии, като например изчисления със суперкомпютър, квантови технологии, блокчейн технологии, изкуствен интелект, киберсигурност, големи информационни масиви и облачни технологии или технологии за периферни изчисления). Това може да включва и например дейности, имащи за цел определянето на концепция, планирането и документирането на нови продукти, процеси или услуги. Експерименталното развитие може да включва разработване на прототипи, демонстрация, разработване на пилотни проекти, изпитване и валидиране на нови или усъвършенствани продукти, процеси или услуги в среда, която е представителна за оперативните

осъществимостта (т. 16, б. „л“¹⁸) от Рамката могат да бъдат класифицирани като нестопански, ако са изпълнени в ефективно сътрудничество по смисъла на т. 16, б. „з“ от Рамката и се спазват условията на т. 28 и т. 29 от Рамката за ефективно сътрудничество с предприятия. Редът и условията на сътрудничеството по т. 28 и т. 29 от Рамката по-специално по отношение на приноса за разходите, споделянето на рисковете и резултатите, разпространението на резултатите, достъпът до и правилата за разпределението на правата върху интелектуалната собственост (ПИС), се договарят преди началото на дейностите и се включват в съответния договор за сътрудничество. При изпълнение на някои от условията на т. 29, като например прилагането на т. б) и т. в) (т.е. резултатите от сътрудничеството, които не пораждаат ПИС, могат да бъдат широко разпространени и всички ПИС, произтичащи от дейността на научноизследователските организации, се предоставят изцяло на тях, или всички ПИС, произтичащи от проекта за съответната разработка, както и свързаните с тях права на достъп, се разпределят между сътрудническите си партньори по начин, който отразява адекватно техните работни пакети, вноски и съответни интереси), се приема, че научната организация не предоставя непряка държавна помощ. Реинвестирането на приходите от дейностите по трансфер на знания, извършени от организацията, в основните ѝ дейности с нестопанска цел, определя дейностите по трансфер на знания като нестопански.

Съгласно чл. 16 на Правилата за прилагане на Закона за държавните помощи, Правилника за неговото прилагане и Рамката на Общността за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации в Българска академия на науките и нейните самостоятелни научни звена, последните са определени като организационна единица (субект), за която се изчислява годишният капацитет използван за стопански дейности.

Счетоводната система на СНЗ на БАН разграничава стопанските и нестопанските дейности, техните разходи, финансиране и приходи, така че да се избегне ефективно кръстосаното субсидиране.

Финансирането по настоящата процедура ще бъде предоставено при спазване на следните изисквания:

- Преди предоставяне на финансирането, СНД ще извърши проверка на годишния финансов отчет на СНЗ на БАН за 2023 г. за спазването на т. 19 от Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации и установи, че съотношението на двата вида дейности и на техните разходи, финансиране и приходи могат да бъдат ясно разделени, така че ефективно да се избегне кръстосаното субсидиране;

- Преди предоставяне на финансирането, СНД ще извърши проверка на годишния финансов отчет на СНЗ на БАН за 2023 г. за спазването на т. 21 от Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации и установи, че

условия в реалния живот, когато главната цел е по-нататъшното техническо подобряване на продукти, процеси или услуги, които не са в окончателния си вид. Това може да включва разработване на търговски използваеми прототипи или пилотни проекти, които са необходими за крайния търговски продукт и чието производство е твърде скъпо, за да бъдат използвани само за демонстрации и валидиране. Експерименталното развитие не включва рутинни и периодични изменения, въвеждани в съществуващи продукти, производствени линии, производствени процеси, услуги или други операции в процес на изпълнение, дори ако тези изменения могат да представляват подобрения;

¹⁸ „проучване на осъществимостта“ означава оценката и анализа на потенциала на даден проект, които имат за цел да подкрепят процеса на вземане на решения чрез обективно и рационално разкриване на неговите силни и слаби страни, на възможностите и заплахите, както и чрез определяне на необходимите ресурси за неговото осъществяване, и в крайна сметка на неговите перспективи за успех;

стопанските дейности потребяват точно същите ресурси (като материали, оборудване, труд и постоянен капитал) като нестопанските дейности и капацитетът, отпускан всяка година за тези дейности, не надвишава 20 % от съответния общ годишен капацитет на субекта;

- Преди предоставяне на финансирането, СНД ще извърши проверка дали всяка една извършена дейност през годината правилно е определена като стопанска или нестопанска и дали разходите за нея са отнесени коректно на базата на годишния финансов отчет на СНЗ на БАН за 2023 г.

Към момента на кандидатстване всяко СНЗ на БАН, участващо в Процедурата за подбор с проектно предложение самостоятелно или в партньорство, ще представи декларация, за спазване на изискванията на т. 19 и т. 21 от Рамката за 2023 г., както и че за целия полезен срок на годност на придобитата инфраструктура, определен в амортизационния план на звеното, последното се задължава да спазва изискванията на т. 19 и т. 21 от Рамката, ще предоставя цялата изисквана от СНД документация за проверка, както и задължение за възстановяване на установена с решение на Европейската комисия неправомерна и несъвместима държавна помощ или на неправилно използвана държавна помощ. Договорът ще бъде сключен и финансирането предоставено след извършването на проверките от СНД, посочени по-горе.

Преди предоставяне на безвъзмездната финансова помощ всяко СНЗ на БАН - краен получател трябва да представи на СНД за проверка доказателства за спазване на изискванията на т. 19 и т. 21 от Рамката. Доказателство за надлежното разпределение на разходите, финансирането и приходите ще бъде годишният финансов отчет крайния получател за финансовата 2023 година. Ако в резултат на проверката се установи неспазване на условията на т. 19 и т. 21 от Рамката и превишаване на прага от 20 % предоставен капацитет за стопанска дейност от общия годишен капацитет на субекта, то тогава субектът се превръща в „предприятие“ за целите на държавните помощи и не би могъл да получи финансиране в режим „непомощ“ за извършване на стопански дейности от публични източници. В случаите, когато при извършване на проверка СНД установи, че е налице превишение на прага по т. 21 от Рамката, СНД уведомява министъра на финансите за режим на помощ, попадащ в обхвата и условията на глава I и чл. 26 от Регламент № 651/2014 на Комисията за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора, като предоставя схема по общия регламент за групово освобождаване за оценка по реда на чл. 27 от ЗДП. В случай на одобрение, подлежащи на възстановяване са 50% от инвестиционните разходи, използвани за стопанска дейност, отнесени към процента, предоставен капацитет за стопанска дейност за годината на превишаването. За следващите години до края на полезния живот на активите се възстановяват 50% от инвестиционните разходи за съответните години. По отношение на оперативните разходи се възстановява 100 % от тези, използвани за стопанската дейност. СНД ще осъществява проверки за целия срок на проекта, включително за финансовата 2026 г., а в случаите на придобиване на ДМА и ДНА, ще осъществява проверки за спазване на горепосочените изисквания за целия полезен срок на годност на придобитата инфраструктура, определен в амортизационния план на субекта.

Неправомерна и несъвместима държавна помощ или неправилно използвана държавна помощ се възстановява въз основа на решение на Европейската комисия по глава шеста от Закона за държавните помощи (ЗДП). При постановяване на решение на Европейската комисия за възстановяване на неправомерна, несъвместима или неправилно използвана държавна/минимална помощ Крайният получател се задължава да възстанови съответната сума, съгласно

условията на решението.

В случаите по чл. 38, ал. 3 от ЗДП, когато с решението на Европейската комисия за възстановяване на неправомерна и несъвместима държавна помощ или съответно на неправилно използвана държавна помощ не са индивидуализирани получателите на помощ и размерът на помощта, която трябва да се възстанови, СНД уведомява министъра на финансите за размера на получената помощ и датата на нейното получаване, както и предоставя всяка поискана информация и оказва съдействие при издаване на акт за установяване на публично вземане по реда на Административнопроцесуалния кодекс. СНД уведомява всички органи, предоставящи публично финансиране на СНЗ на БАН.

11. Интензитет на безвъзмездното финансиране

100 %

12. Минимален и максимален размер на безвъзмездно финансиране за индивидуален проект

Минимален размер на безвъзмездното финансиране за индивидуален проект: 334050.10 лв., разпределени както следва:

Преки разходи: 329 113.40 лв., от които 301 687.28 лв. финансиране от Механизма за възстановяване и устойчивост и 27426.12 лв. национално публично финансиране (невъзстановим ДДС).

Непреки разходи: 4 936.70 (1.5 % от общия размер на преките разходи)

Максимален размер на безвъзмездното финансиране за индивидуален проект: 477214.43 лв., разпределени както следва:

Преки разходи: 470 162.00 лв. от които 430 981.83 лв. финансиране от Механизма за възстановяване и устойчивост и 39 180.17 лв. национално публично финансиране (невъзстановим ДДС).

Непреки разходи: 7 052.43 лв. (1.5 % от общия размер на преките разходи), от които 7 013.69 лв. от Механизма за възстановяване и устойчивост и 38.74 лв. национално публично финансиране (невъзстановим ДДС).

Публичното финансиране не трябва да надвишава 100% от общия размер на допустимите разходи на проекта.

13. Срок за изпълнение на индивидуалните проекти

Крайният срок за изпълнение на индивидуалните проекти е 30.05.2026 г.

14. Хоризонтални политики¹⁹

По процедурата ще бъдат финансирани проектни предложения и дейности, насочени към изпълнение на следните препоръки, отправени към България в рамките на Европейския семестър в периода 2017-2020 г.

- Засилване на връзката между науката и индустрията, засилване на

¹⁹ Описват се изискванията за постигане на съответствие с хоризонталните политики на ЕС и ако е приложимо, на приноса към тях.

сътрудничеството между предприятията, академичните среди, научните изследователи и представителите на публичния сектор.

Създават се условия за изграждане на мулти- и интердисциплинарни екипи за ефективно сътрудничество между звената на БАН, както и с изследователските университети, бизнеса и институциите от публичния сектор, с фокус върху установяване на устойчиви дългосрочни връзки с бизнеса в областта на зелените технологии и цифровизацията.

- *Повишаване на публичната подкрепа за радикални иновации, както и за създаването и разрастването на стабилни рамкови условия за научноизследователска и развойна дейност в подкрепа на предприятията, с оглед повишаване на пазарни възможности, конкурентоспособността и повишаване на капацитета за иновации на икономиката.*

Реализирането на проекти, насочени към иновативни разработки в отговор на нуждите на бизнеса и в изпълнение на целите, поставени в ПВУ за ускоряване на зеления преход и цифровизацията, ще доведе до нарастване на публичните средства в подкрепа на създаване на стабилни рамкови условия за НИРД и иновации в стратегически за развитието на страната области.

Иновативните разработки, които ще бъдат стартирани чрез проектите, финансирани по процедурата, и впоследствие развити и внедрени, ще повишат конкурентоспособността на предприятията. Друг очакван резултат е по-ефективното използване на ресурсите чрез разработване на възобновяеми енергийни източници, което ще има положителен ефект към разширяване на пазарните възможности на предприятията.

- *Насочване на вниманието на икономическата политика, свързана с инвестициите, към научните изследвания и иновациите, транспорта, по-специално към неговата устойчивост, водите, отпадъците и енергийната инфраструктура и енергийната ефективност.*

Засилване на иновационния капацитет на БАН и нейното по-активно участие в националната научноизследователска и иновационна екосистема, изграждане на устойчиви модели за сътрудничество между БАН (самостоятелно или с изследователски университети) и представители на индустрията или други заинтересовани страни, постигането на планираните резултати и въздействие ще допринесат за формиране на икономическа политика, насочена към инвестиции в научните изследвания и иновации, транспорта, водите, отпадъците и енергийната ефективност.

- *Използването в по-голяма степен на цифровите технологии може да предложи по-екологични решения за организиране на нашите икономики и общества.*

Чрез процедурата ще се финансират проекти, чиято изследователска програма е насочена към създаването на зелени технологии, както и върху съвременни цифрови решения, и ще ускори прилагането на добри (международни) практики за реално внедряване на такива технологии в практиката.

15. Равенство на половете и недискриминация

В процеса на подготовка и изпълнение на проектите ще се предприемат съответните подходящи мерки за предотвратяване на всякаква дискриминация, основана на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация. Всички предвидени дейности крайните получатели и техните партньори ще изпълняват спазвайки принципите на равенство, приобщаване и

недискриминация. Ще се гарантира и съблюдаване на принципите, заложи в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. При подготовката и изпълнението на проектите ще се следи за съблюдаването на целите, задачите и конкретните мерки, които Ръководството на Българската академия на науките (БАН) реализира, за да насърчава равенството между жените и мъжете в БАН и изпълнението на утвърдения План за насърчаване на равенството между жените и мъжете в БАН.

16. Начин на подаване на проектните предложения

Проектното предложение по настоящата процедура следва да бъде подадено само по електронен път с Квалифициран електронен подпис (КЕП) чрез Информационната система на Плана за възстановяване и устойчивост (ИС на МВУ) - <https://eumis2020.government.bg/bg/>, където е налично и Общо ръководство за потребителя за модул „Е-кандидатстване“

Подаването на проектното предложение се извършва чрез попълване на уеб базиран Формуляр за кандидатстване, като проектното предложение и прикачените документи се подписват с квалифициран електронен подпис (КЕП) от лицето, оправомощено да представлява кандидата. Кандидатът трябва точно да се придържа към Формуляра, който се генерира в ИС на МВУ, както и да попълни и прикачи в системата приложенията в поле „Прикачени електронно подписани документи“ към Формуляра за кандидатстване. Формулярът се попълва от кандидата съгласно инструкциите на *СНД*, дадени в Указанията за попълване на формуляра за кандидатстване - приложение за информация към Условията за кандидатстване. ИС на МВУ предоставя възможност за коригиране и допълване на формуляра, докато той е в режим „чернова“, като работата по него се съхранява на сървърите на системата.

Формулярът за кандидатстване и приложенията се попълват на български език, с изключение на полетата, които са задължителни за попълване на английски език.

Преди подаването на проектното предложение, Формулярът за кандидатстване задължително се подписва с електронен подпис с отделна сигнатура (detached) от представляващия кандидата или оправомощено от него лице. Подписването на документи с квалифициран електронен подпис е възприето по настоящата процедура, тъй като съгласно чл. 13, ал. 3 от Закона за електронния документ и електронния подпис, квалифицираният електронен подпис има значението на саморъчен подпис.

Съгласно чл. 8, ал. 2 от ПМС № 114/2022 г. всеки кандидат може чрез информационната система за Механизма да оттегли своето предложение от оценителния процес, като в този случай оценителната комисия не разглежда оттегленото предложение.

СНД може да проведе информационна кампания за потенциалните крайни получатели на средства от МВУ в рамките на 30 дни от датата на публикуването на информацията за откриване на процедура.

17. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване

Кандидатите по настоящата процедура следва да представят към Формуляра за кандидатстване по изцяло електронен път чрез ИС на МВУ 2020 следните

документи:

1. Декларация при кандидатстване – попълнена на хартиен носител по образец (Приложение № 1), подписана, сканирана и прикачена в ИС на МВУ. Попълва се от кандидата и партньора/ите.
2. Декларация по чл. 19 и чл. 21 от Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (Приложение № 2), подписана, сканирана и прикачена в ИС на МВУ. Попълва се от кандидата и партньора/ите.
3. Формуляр/и (обр. 3 и/или обр. 1, в зависимост от планираните дейности) за самооценка относно съблюдаване на принципа за ненанасяне на значителни вреди (DNSH). Попълва се от кандидата.
4. Описание на проектното предложение и приложенията към него (попълнени форми за работните пакети и професионални биографии, доказателствени материали за определяне на индикативни цени за планираните за закупуване активи в резултат на направено проучване).
5. Споразумение за партньорство

Документите по т. 1, т.2 и т. 3 са достъпни и като електронни декларации от кандидата в раздел Е-декларации на формуляра за кандидатстване.

18. Краен срок за подаване на проектните предложения

Крайният срок за подаване на проектни предложения в ИС на МВУ по процедурата е 02.07.2024 г., 17:30 ч.

В съответствие с чл. 9, ал. 5, от ПМС № 114/2022 г. срокът за подаване на предложения може да бъде удължен в следните случаи:

1. при изменение на условията за кандидатстване след откриване на процедура чрез подбор;
2. когато в срок до три дни преди изтичането на срока няма постъпили предложения или всички постъпили предложения са оттеглени;
3. когато в първоначално определения срок общият размер на заявените средства за финансиране по подадените в рамките на срока предложения е по-малък от бюджета на процедурата;
4. при установено непланирано прекъсване във функционирането на ИС на МВУ в предходния на или в деня, в който изтича срокът.

19. Критерии и методика за оценка на проектните предложения

Проектни предложения по процедурата се оценяват въз основа на критериите, посочени в „Методика за оценка на проектни предложения“ по процедурата - приложение за информация в пакета с документи по настоящата процедура.

20. Ред за оценяване на проектните предложения

Проектното предложение се оценява в съответствие с критериите, посочени в утвърдените Условия за кандидатстване. Оценката се извършва чрез Информационната система на Националния план за възстановяване и устойчивост (ИС на МВУ) и се документира чрез попълване на таблици.

Заинтересованите лица могат да искат разяснения по Условията за кандидатстване до 21 дни преди изтичането на срока за кандидатстване. Въпросите се задават в

писмена форма чрез електронната система ИС на МВУ, секция „Разяснения по процедурата“. Разясненията се утвърждават от *ръководителя СНД*. Разясненията се дават по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на предложението и са задължителни за всички кандидати. Разясненията се публикуват на интернет страницата на СНД и в ИС на МВУ в 10-дневен срок от получаването на искането, но не по-късно от 14 дни преди изтичането на срока за кандидатстване. В разясненията не се посочва лицето, направило запитването.

След изтичането на крайния срок за подаване на предложения ръководителят на СНД назначава със заповед комисия, която да извърши оценяване и класиране на предложенията по процедурата (оценителна комисия). Комисията се назначава в 7-дневен срок от изтичането на крайния срок за подаване на предложения

В съответствие с чл. 8, ал. 1 от ПМС № 114/2022 г. по настоящата процедура се извършва:

1. оценяване на всяко предложение, подадено в определения срок, което включва:
 - а) оценка на административното съответствие и допустимостта;
 - б) техническа и финансова оценка (оценка на качеството);
2. класиране на предложенията, чиято оценка е по-голяма или равна на минимално допустимата по чл. 16, ал. 1, в низходящ ред;
3. определяне на предложения, за които се предоставят средства от Механизма.

Без да се нарушават принципите на свободна конкуренция, равно третиране, публичност и недопускане на дискриминация и в случай че е предвидено в Условията за кандидатстване, оценката може да се извърши в един етап по критерии за административна допустимост и оценка на качеството.

Оценка на административното съответствие и допустимостта

Когато при оценката на административното съответствие и допустимостта се установи липса на документи и/или друга нередовност, комисията изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от 7 дни. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до недопускане на предложението до техническа и финансова оценка и прекратяване на производството по отношение на кандидата. Отстраняването на нередовностите не може да води до промени по същество. Въз основа на извършената оценка на административното съответствие и допустимостта Оценителната комисия изготвя списък на предложенията, които не се допускат до техническа и финансова оценка. В списъка се посочват и основанията за недопускане. Списъкът се публикува на интернет страницата на СНД и в информационната система за ИС на МВУ, а за недопускането се съобщава на всеки от кандидатите, включени в списъка, по реда на чл. 61 от Административнопроцесуалния кодекс. За тази цел, чрез посочения имейл от профила на кандидата, впоследствие ще се извършва електронната комуникация със Структурата за наблюдение и докладване (СНД) по време на етап „Оценка на проектно предложение“. Необходимо е през цялото време на оценителния процес кандидатът да има достъп до този имейл адрес, като на него се получават известия за всички системни съобщения – както за смяна на пароли при необходимост, така и известия за постъпил въпрос по време на

оценката, включително и за недопускането на кандидатите до техническа и финансова оценка. Кандидат, чието предложение е включено в списъка, може писмено да възрази пред ръководителя на СНД в едноседмичен срок от съобщаването. С подаване на възразението не могат да се представят нови документи, които не са били част от първоначално представеното предложение и/или не са допълнени по горепосочения ред. Ръководителят на СНД определя със заповед лица, които да извършват проверка за основателността на получените възразения, като им се осигурява достъп до цялата документация във връзка с възразенията. Срокът за извършване на проверка и изготвянето на становище по проверката е 7-дневен от изтичането на срока за подаване на възразения. Ръководителят на СНД се произнася по основателността на възразението в 3-дневен срок от получаването на становището, като: 1) връща предложението за техническа и финансова оценка; или 2) прекратява производството по отношение на кандидата, чието предложение не е допуснато до техническа и финансова оценка. Ръководителят на СНД прекратява производството по отношение на кандидат, чието предложение е включено в списъка на предложенията, които не се допускат до техническа и финансова оценка, и не е подал възразение в предвидения срок и по реда. Актът за прекратяване на производството се издава в едноседмичен срок от изтичането на срока за подаване на възразение

Техническа и финансова оценка

Техническата и финансова оценка на предложенията се извършва по критерии и методика, които представляват „критерии за оценка по същество“, т.е. чрез тях се извършва подборът на най-качествените проекти, които ще допринесат за реализирането на целта на съответната публична политика и на грантовата схема. Критериите включват: (i) научна значимост, (ii) въздействие и (iii) качество и ефективност на изпълнението. В методиката се определя и минимално допустима оценка за качество на предложенията.

Техническата и финансова оценка на предложенията се организира в съответствие с чл. 16 на ПМС № 114/2022 г.

В оценяването участват най-малко двама оценители независимо един от друг (членове на комисията, като те могат да бъдат подпомагани от помощник-оценители). Оценката е средноаритметично между получените оценки. Когато за дадено предложение между двете оценки има разлика от повече от 20 на сто, председателят на комисията възлага оценяването на трети оценител - член на комисията с право на глас. Окончателната оценка е средноаритметично от оценката на третия оценител и по-близката до неговата от първите две оценки. Окончателната оценка се оформя от оценката на третия оценител само в случаите, когато тя е средноаритметично от оценките на другите двама.

Когато предложение е оценено от двама членове на комисията и едната оценка е под минималната допустима оценка по процедурата, а другата оценка - над нея или равна на нея, председателят на комисията възлага оценяването на трето лице - член на комисията с право на глас. Окончателната оценка е средноаритметично от оценката на третото лице и сходната с неговата по отношение на праговете от първите две оценки.- оценителната комисия може да изисква допълнителна пояснителна информация от кандидатите, като определи разумен за предоставянето ѝ срок. Тази възможност не може да води до подобряване на качеството на предложението и до нарушаване на принципите на свободна

конкуренция, равно третиране, публичност и прозрачност и недопускане на дискриминация;

- оценителната комисия извършва проверка за съответствие с правилата за допустимите държавни/минимални помощи, ако е приложимо;

- оценителната комисия може да извършва корекции в бюджета и/или размера на финансирането на предложение, в случаите и по реда, посочени в чл. 16, ал. 8 от ПМС № 114/2022 г.:

- несъответствие между предвидените дейности и видовете заложи разходи;
- дублиране на разходи;
- несъответствие с правилата за държавните или минималните помощи;
- наличие на недопустими дейности или разходи;
- неспазване на заложените в Насоките за кандидатстване за получаване на средства от Механизма (документите по чл. 5, ал. 1, т. 1 от ПМС № 114/2022 г.) правила или ограничения по отношение на заложи процентни съотношения/прагове на разходите.

Корекциите в бюджета не могат да водят до невъзможност за изпълнение на целите на инвестицията или на дейностите по изпълнението ѝ, както и до подобряване на качеството на предложението и нарушаване на принципите на свободна конкуренция, равно третиране, публичност и прозрачност и недопускане на дискриминация. Кандидатът се уведомява за извършените корекции с поканата по чл. 19, ал. 2 от ПМС № 114/2022 г. За финансиране се одобряват в низходящ ред предложенията, чиято оценка е по-голяма или равна на минимално допустимата оценка, до покриване на общия размер на финансовите средства по съответната процедура. Ръководителят на СНД издава решение за предоставяне на средства от Механизма по всяко предложение, включено в списъка на предложените за финансиране предложения, подредени по реда на тяхното класиране от одобрения оценителен доклад. При остатъчен финансов ресурс средства от Механизма могат да бъдат предоставени и за предложения от списъка с резервните предложения, които успешно са преминали оценяването, по реда на тяхното класиране. Ръководителят на СНД издава мотивирано решение, с което отказва предоставянето на средства от Механизма в за случаите описани в чл. 21 на ПМС № 114/2022 г.

Оценяването и класирането на предложенията се извършва до три месеца от назначаването на оценителната комисия, освен ако по изключение в заповедта за назначаването ѝ не е посочен по-дълъг срок, който не може да бъде по-дълъг от 4 месеца.

21. Допълнителна информация

21.1. Процедура за уведомяване на одобрените кандидати и сключване на договори, респ. издаване на заповед, за предоставяне на средства по МВУ

В съответствие с чл. 19, ал. 1, т. 1 от ПМС № 114/2022 г. ръководителят на СНД одобрява доклада на оценителната комисия, като кандидатите от списъка на предложените за финансиране предложения се поканват да представят посредством ИС на МВУ в 14-дневен срок доказателства, че отговарят на

изискванията за краен получател на средства от МВУ, посочени в Условиата за кандидатстване, ако същите не са приложени към формуляра за кандидатстване.

По настоящата процедура кандидатите по предложените за финансиране предложения следва да представят следните документи в посочената форма:

1. Документи за доказване на липсата на обстоятелствата по чл. 54, ал. 1, т.1-3 и 5-7 от ЗОП за кандидата/партньора;

2. Декларация при сключване на договора (по образец на СНД) за кандидата/партньора.

Документите по т. 1 и 2 се представят от кандидата и всеки един от партньорите по Споразумението.

Преди сключването на договора за предоставяне на финансирането, СНД извършва проверка на кандидата/партньора на годишния счетоводен отчет на кандидата/партньора за 2023 г. за спазването на приложимите изисквания на Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации. Договор за предоставяне на финансиране не се сключва и финансиране не се предоставя на кандидат и/или партньор/и, за които при проверката се установи, че:

- Не се спазват изискванията на т. 19 от Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации. Ако при извършването на проверката се установи, че съотношението на двата вида дейности (икономически и неикономически) и на техните разходи, финансиране и приходи НЕ могат да бъдат ясно разделени, така че ефективно да се избегне кръстосаното субсидиране;

- Не се спазва изискването на т. 21 от Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации, съгласно която стопанската дейност е с чисто допълващ характер, т.е. съответства на дейност, която е пряко свързана и необходима за функционирането на научноизследователската организация или инфраструктура или е неразривно свързана с нейната основна нестопанска дейност, и която е с ограничено приложно поле. Това е така, ако стопанските дейности потребяват точно същите ресурси (като материали, оборудване, труд и постоянен капитал) като нестопанските дейности и ако капацитетът, отпускан всяка година за тези дейности, не надвишава 20 % от съответния общ годишен капацитет на субекта.

- Някоя от извършените стопански дейности през годината е неправилно определена като нестопанска и че разходите за тази дейност не са отнесени коректно на базата на годишния счетоводен отчет за 2023 г. вследствие на което се надвишава прага от 20% от годишния капацитет на субекта, използван за стопанска дейност.

При установена обективна необходимост от предоставяне на разяснения и/или допълнителни документи на кандидатите може да се предостави еднократно допълнителен срок, но не по-дълъг от 14 дни.

В 7-дневен срок от одобряването на оценителния доклад, съответно от представянето на доказателствата, че отговарят на изискванията за краен получател на средства от МВУ, посочени в Условиата за кандидатстване, ръководителят на СНД издава решение за предоставяне на средства от Механизма по всяко предложение, включено в списъка на предложените за финансиране предложения.

При остатъчен финансов ресурс средства от Механизма могат да бъдат предоставени и за предложения от списъка с резервните предложения, които успешно са преминали оценяването, но за които не достига финансиране, подредени по реда на тяхното класиране.

21.2. Условия, приложими към изпълнението на сключените договори за предоставяне на средства

Правата и задълженията на крайния получател на средства се уреждат от договора, за предоставяне на средства по МВУ – приложение към *настоящите Условия за кандидатстване*.

До 14 дни от датата на сключване на договор за финансиране, на интернет страницата на СНД и в ИС на МВУ се публикува информация относно предложението за изпълнение на инвестиция и предоставените по него средства от МВУ, при съобразяване с изискванията на Закона за защита на личните данни.

21.3. Правна рамка на процедурата

Към настоящата процедура за предоставяне на средства на крайни получатели на средства от МВУ, в т.ч. изпълнението, отчитането и разплащането на инвестициите, се прилагат следните нормативни актове и актове на [СНД]:

1. РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/241 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост
2. Постановление № 114 от 8 юни 2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост, (Обн. - ДВ, бр. 43 от 10.06.2022 г.; изм. и доп., бр. 70 от 30.08.2022 г., в сила от 30.08.2022 г.; изм. и доп., бр. 47 от 30.05.2023 г., в сила от 30.05.2023 г., доп., бр. 27 от 29.03.2024 г., в сила от 29.03.2024 г.)
3. Постановление № 157 от 7 юли 2022 г. за определяне на органите и структурите, отговорни за изпълнението на Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) на Република България, и на техните основни функции, (Обн. - ДВ, бр. 54 от 12.07.2022 г.; изм. и доп., бр. 70 от 30.08.2022 г., в сила от 30.08.2022 г.; изм., бр. 85 от 25.10.2022 г., в сила от 25.10.2022 г.; изм. и доп., бр. 47 от 30.05.2023 г., в сила от 30.05.2023 г., изм., бр. 27 от 29.03.2024 г., в сила от 29.03.2024 г.)
4. Приложение към Решение за изпълнение 8091/22 от 28 април 2022 г. на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България.
5. ЗАКОН за държавните помощи
6. ПРАВИЛНИК за прилагане на Закона за държавните помощи (Приет с ПМС № 183 от 27.08.2018 г, Обн. - ДВ, бр. 72 от 31.08.2018 г.)
7. РАМКА ЗА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ за научни изследвания, развитие и иновации (Съобщение на Комисията, Брюксел, 19.10.2022 г., C(2022) 7388 final)
8. ПРАВИЛА за прилагане на Закона за държавните помощи, Правилника за неговото прилагане и Рамката на Общността за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации в Българска академия на науките и нейните самостоятелни научни звена.

22. Приложения към Условията за кандидатстване за кандидатстване

22.1. Приложения към момента на кандидатстване

Приложения за попълване:

- Формуляр за кандидатстване (е-Формуляр в ИС на МВУ)
- Описание на проектното предложение и приложенията към него, както и доказателствените материали от проучването (разпечатка интернет страница/екранна снимка, оферта и др.) на индикативни цени за планираните за закупуване активи;
- Формуляр/и (обр. 3 и/или обр. 1) за самооценка относно съблюдаване на принципа за ненанасяне на значителни вреди от проекти, включващи дейности за изграждане на инфраструктура/закупуване на ДМА и/или меки мерки.
- Приложение 1: Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора
- Приложение 2: Декларация по т. т. 19 и 21 от Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации, подписана, сканирана и прикачена в ИС на МВУ на кандидата/партньора

Приложения за информация:

- Указания за попълване на е-Формуляр за кандидатстване
- Технически насоки относно прилагане на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ при изпълнението на инвестиции по МВУ и попълване на формуляр за самооценка
- Методика за оценяване на предложенията за изпълнение на инвестиции
- Договор за финансиране от МВУ на краен получател
- Общи условия към договор за финансиране от МВУ на краен получател
- Пояснения относно „ниво на технологична готовност“
- Стандартна таблица за максимално допустимите размери на почасовото възнаграждение на лицата, наети във връзка с изпълнението на проектите по Приоритетна ос 1 на ОП НОИР, приложими за периода след 01.11.2018 г.
- Ръководство за изпълнение и отчитане на инвестициите по договор с краен получател на безвъзмездно финансиране

22.2. Приложения към момента на подписване на договора за предоставяне на средства от МВУ на краен получател

Приложения за попълване:

- Формуляр за финансова идентификация
- Заявление за профил за достъп на краен получател на средства до ИС на ПВУ
- Декларация при сключване на договор